

Előfizetési árak:

Helyben	
Félévre	6 frt.
Három hónapra	5 ..
Postán külföldre	
Félévre	7 frt.
Három hónapra	3 .. 50 kr.

Egyes szám
10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden külföldi Főpócs Vecseyhöz fordítani a szerkesztőséghez hármentve küldendők.

Hirdetési árak:
Öt hasábos per...
sorért 5 kr.
Nyitólapon megjelenő köz...
lemény 3 hasábos 15 kr.
Nagyobb terjedelmű,
mint szinte több iz...
béli hirdetések mátol
fogva, alku szerint
a legolcsóbb
árért.

Bélyegdíj:
minden belgatásért
költsé 30 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségénél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

Az örökös ideiglenesség.

○) Hogy a mi pénzügyminiszterünk nem valami lángész, azt mindnyájan tudjuk, kik eddigi működését figyelemmel kísértük; tudják mindazok, kik a dohánymonopolium, a hus- és borbogyasztsági és bélyegadó terhe alatt nyögnek; de tudja mindenki, különösen azóta, mióta az 1868-ki, már híressé vált pénzügyi zárszámadást, s az abban foglalt 85 millió, rossz követelésből álló államvagyont becsét ismerik.

Lángész nem lehet minden ember, ha még pénzügyminiszter is.

Hanem, akinek életre való, gyakorlati esze van: az mégis az általános pénzügyi, gazdasági elveket, a tudomány vívmányait, miket nem ő, hanem mások találtak fel, s melyeknek gyakorlati hasznát az élet bizonyítja, főleg becsüli a napi hasznok és élelmények dicsőségénél, a pillanatnyi kisegítő módszernél, melynek ellenében a gyakorlati tapasztalat állandó süket, jólétet biztosít.

Kormányférfiaknak, kik a nemzetet képviselik, s kiknek hivatásuk, hogy a kormányzásuk alatt álló országot a jólét lehető magas fokára emeljék, nemcsak arra kell gondolni, hogy a közjogi és közgazdasági szervezet, a hivatott adókból eltengődjék, vagy megéljen; hanem főleg arra, hogy az adó meg ne ölje az ipart, kereskedést és gazdaságot; sőt az államnak fizetett adó, az általa szerezett államintézményekben az adózó közönségre százszoros jótékonyágban, sikeres előhaladásban, vagyoni és szellemi gazdagodásban háromolják vissza....

Már több cikkünkben igyekeztünk kimutatni, hogy a munka, a társulási erő és a verseny a foglalkozásokban, teszik nagyokká a nemzetet.

Ahol néhány osztály teszi a nemzetet, ott a foglalkozások sokfélesége, ott a munkabani verseny elő nem állhat; ott előhaladás nem lehet.

Az osztályrendszernek ellensége és óvszere a szabadság.

A szabadságot, kifejlésében akadályozni: egyértelmű a közmivéledés elnyomásával.

Tehát a munkabani szabadságot, a versenyt úgy rendszabályozni, hogy az ki ne fejthesse erejét, amyi, mint a társadalmi jólét megalakulásának élébe erőszakkal vetni akadályokat....

Innen, az államintézményeknek, kivált pillanatnyi haszon reményében, nem szabad oly irányzatot vetni, hogy a munkakedvet, a versenyt elöljék.

Mert minél jobban kifejlik a társadalom tagjai közt a munkakedv, a verseny, annál nagyobb mértékben élénkül a forgalom a munka által előállított cikkekre nézve; s minél inkább növekszik a föld, az ingatlan vagyon és a munka értéke, annál nagyobb a képesség az egyenes adózásra, s annál nagyobb lesz az állam jóléte.

Innen következik, hogy a munkára, s az ingóságokra és élvezetekre vetett, általában a közvetett adó annál kevésbé szükséges, minél inkább kifejlik a forgalom, minél szabadabb a verseny a társulási erő által előállított cikkek termelésében.

Mert a munka által kifejtett forgalom növeli a vagyonsodást; s így az ingatlan javak értékét is növelvén, az állam módjában áll, egyenes adó útján beszerezni a szükségleteket. A munka, a forgalom által folyvást emelkedik az ingatlan javak becsé, s

így az állam az ingatlanokra vetett adóban kinyeri azt, mit, látszólag, az ingókra és a szorgalomra vetendett adóban vesztené....

Államgazdasátlag bé van bizonyítva, hogy a mint az emberek szabadokká lesznek, az egyenes adózási rendszer lép gyakorlatba; a közvetett adózás pedig megszűnik. — Mig ellenben a közvetett adózási rendszer tulság, mely a szabadságot meg nem türi. —

Indiában, melynek száz millió körüli lakossága van, majdnem az egész adó a munkára és ingókra van vetve; ami kétségtelenül előidézte azon ország rabszolgaságát. Mig ellenben Belgium, Dán, Svéd, Poroszország, sőt Franciaország is a közvetett adókat nagy részben megszüntetvén, a forgalom szabadságának növekedése által a jólét magasabb fokára emelkedtek....

A mi pénzügyminiszterünk, ismét felhatalmazást kér az országgyűléstől a hus-, borbogyasztsági, a dohány- és bélyegadózási és eddigi rendszernek 1870-dik december 31-keig fentarthatására nézve.

Hogy 3 évi időköz alatt nem talált módot a gyűlölt adónemeket megszüntetni, vagy legalább szelidíteni: valósággal csodálunk kell.

Hanem, hogy azokat évről-évre fentartja, és az adott felhatalmazást meghosszabbítja: ezzel azt bizonyítja, mikép a közvetett adózási rendszer végkép meggyökeresíteni törekszik.

Hogy meddig türi az országgyűlés az örökös ideiglenességet: a jövő választja meg.

A megoldás talán nem lesz messze, midőn a nemzet akarata kimondja a „netovább“-at! —

Pest november 19.

—?— Megkezdődött az idény. Az előbújt téli kabátok hangversenyt, szinelőadást, klubéletet hoztak számunkra, (más ember perze azt mondaná, hogy ezen idényvirágok számára bujt elő a téli kabát,) s most benne vagyunk az őrben, nem tudva, mikor hogyan szabadulunk ki belőle. Volt szerdán nagy zenakadémiai hangversenyünk, nagy hangverseny, kis teremben, kis művésztől nagy közönség előtt. Így kell aztán összeállítani a párokat, kiket karöltve bocsátunk a világra. De itt felhagyunk humorunk gyengén pislogó szövevényével, s a történetíró vésojét alkalmazzuk az ércztáblára. Nem félünk, hogy Clio arczul csap érte, tudjuk, hogy annak mennyi baja van most Egyiptomban a nagyok e vizenyős gyűpontjában.

Megírjuk hát, hogy a budai akadémia mindenképen első hangversenye igen szépen sikerült. Az előadott szerzemények kitűnő irányuak, a közreműködők tehetsége és igyekezete dicséretreméltó volt; merész szökkenéssel siessünk a színházba, mely ma felséges királynékné névnappja-ünnepélyi alkalmából diszélőndást rendez. Egy pályanyertes vígjátékot fognak ott színrehozni Szigligeti-től, ki a díjra már csak azért is méltónak látszik, mert már előbb is annyi díjt ragadt el.

A mű különben néhány éve pihent a szerző fiokjában, ki azóta több rendbeli változtatásnak vetette alá, s most sem önálló műbecsének, hanem csak egyes mulatságos jeleneteinek fogja netáni sikerét köszönni. A tegnapi főpróba újra meggyőzött erről, s mi nem tagadhajtuk meg részvétünket azon akadémikusoktól, kik bírálói tisztjuknál fogva a jutalmat mánylag legjobbnak odaítélni tartoznak. Ki nem ismeri az aránylag legjobb s az „önállóan jó“ közötti roppant különbséget, de a közönség ezt nem tartozik számba venni. A független, a világi (ha úgy szabad neveznem) itész pálcát törfelette, s a színház tekintélye jóval veszté miatta.

Helyes-e ezen intézkedés? Ezt nálunk senki sem hiszi; czélszerű-e? Senki sem merné állítani, s mégis folyton gyakorolják.

Kissé örvendesebb jelenségeket észlelünk most Budán a hazafiság által a nemzetiségnek emelt csarnok körül. Nézőtere most ismét megtelik s a mi falai közt hónapok óta nem volt látható, koszoru is repül szünpapja felé s bevallhatjuk: ez ügyben a sajtó megtette kötelességét, buzdította, hívta a közönséget, mely most elmege oda s tapsol, ha élvezetést nyujtanak neki. Kocsisovszky Borcsa e színház látogatóinak régi kedvence visszajött s e kis eseménynyel beállt a — nép — színházra is az idény.

Még klubéletünkről kell szólnom, hogy kezdő soraimat kellően igazoljam. Lapjainkból is megtudhatók azon élék mozgást, mely „népkör“-ünkben kifejtett, még nem minden tagja számára ugyan, hanem csak bizottsága működik esendesen, de erélylyel. Tagjai többnyire azon bizottmányok, mely vasárnap a Jókay felhívására alakult gyűlésből kiküldetett s elkészítte azon emlékiratot, melyet a pénzkrisis ügyében a kormányhoz akarnak intézni. — A munkás-egylet is mozog. Választmánya tegnap esti ülésében elhatározták az ugynevezett izgatóg gyűlések megkezdését, s ezekről közelebb lesz alkalmunk tudósítani olvasóinkat. Eszméértés folytán ide jegyzem, hogy az ifju, fogságra ítél Sasy tegnap indult Vácra, hol egy évet fog tölteni.

Ugy illenek, hogy a „végén csattan az ostor“ hoz híven egy kis politikát is vegyitsek végre soraimba. Ma lemondok ennek dicsőségéről, hanem helyette megírom, hogy minő nagy baja van most városunknak a vízvezetékkel, mely különben is sokba kerül, miután csak igen lazán támogatatik s egészben csak alig 200,000 köblábnyi vizet rendeltek meg nála, míg a gőzgépezet kétszer ekkora mennyiségre van számítva.

Ezenkívül pedig tetemes kára van most azáltal, hogy egy csöve felszakadván, nagy mennyiségű víz ömlött egy kincstári pinczébe, hol egy nagy értékű dohányraktárt megrogált. A főmérnök is javítást kér almérnökei számára, s mind ez már most városunkat terhelné, melynek az idén kivételten nagy kiadásai vannak. Nem tudjuk honnan fogják elvonni a szükségelt összegeket, csak óhajtuk, hogy ne a leghasznosabb intézményektől.

Ujdonságok.

— Nagyszerű temetés volt tegnap városunkban. Nemcsak az ugynevezett magasabb köröknek lehet nagy veszteségök, ha a halál egy kedves lényt kiragad sorakból, és nem is csak ilyenek temetését lehet nagyszerűnek mondani. A polgárság tisztessorai is, mint szinte a legszegényebb sorsuak éreznek mély fájdalmat, és részesülnek aránylagosan kitűnő megtiszteltetésben. A polgárság tisztessébb körének volt halottja tegnap; Mezei Gábertét temették. A nagyszámú halotti kíséret már maga emelte azon részvét becsét, melylyel a megholt és családja iránt viseltetett a közönség. Révész Bálint kitűnő hit-szónokunk kenetteljes beszéde pedig a polgári ünnepelet kétszeresen nagyszerűvé tette. Az őszinte részvét nyilatkozatai adjanak gyógyirt az özvegy férj s a kesergő család sebére. As elhunyt pedig élni fog a részvétől áthatott ismerők jó emlékezetében!

— Városi állat főorvossá Szarka Elek választatott el, ki működését már meg is kezdte. Nagy szükség volt rá, hogy kellő szakértelemmel bíró állatorvosunk legyen e sok jóságártó városban, a hol a gyakorlati tapasztalatokkal felruházott eddigi egy állatorvos, minden igyekezete mellett sem vehetett elég időt magának a keresletek kielégítésére.

A szabolesmegyei tankerületi iskola-tanács alakuló gyűlését megnyitó beszéd beküldetett hozzánk; miből azon ujdonság lep meg benünket, hogy a tanfelügyelő Tokaji Nagy Lajos egyszersmind királyi tanácsossá lón, — s hogy ő azt hiszi, hogy iskolai törvényünk szabadelvűsége tulszárnyalja Renán felfogását is. Cicero pro domo.

— Sonkolyos egyház-község részére szerkesztőségünknel történt adakozás: Jók Ferencz 1 ft, előbbi összeg 62 ft, eddigiösszeg 63 frt.

— Érdekesnek tartjuk az alábbi régiséget ujdonságképen szó-s betű szerint kivált a debreczeni 1829. szintársulattagjai névsorára vonatkozólag közlenni: Debreczen. A felsőség engedelmével, Ma Szom-

batonn, Január 24-dikén, 1829. A Nemzeti Énekes és Színi Társaság által előadatik: **A siklósi borzasztó két éjszaka.** Nemzeti Szomorú Történet 4 Felyonásban. Személyek: Sigmond Magyarország Királya Váradi Úr. Gara Miklós, Nádor Kovács Úr. Gara János, Siklós örökös Úr. Szentpéteri Úr. Bubek Mária, az Auránai Perjel Öttsénc, Bubek Mihálynak Leánya, Gara János Hitvese Dériné Assz. Peck Orbán, Garának távol Attyafija Megyeri Úr. Eszter Mária Asszonya Kovácsné Assz. Ludányi Imre, egy Számkivetett Szerdahelyi Úr. Lukács, Siklósi Várnagy Szőlősi Úr. Királyi Tiszt Mátéfi Úr. Milov, Rátz Rabszolgá Egressi Úr. Vadászok, Parasztok, Paraszt Leányok. Bémenetel Árra: Zártszékre, 50 xr. — Első helyre, 40 xr. — Második helyre, 20 xr. Kezdődik a Játék 6 órakor.

A babonások azt tartják, hogy a péntek, mindig szerencsétlen nap szokott lenni s épen ezért igen sokan némi aggodalommal néznek a jelzett nap elé. De bezzeg e tévhiedelmek nem gyakorol ily bajjólátat elfogultságot azokra nézve, kik kedvelik a táncmulatságot, miután rendszeren ez estén szoktak megtartatni a kereskedő ifjak egy része által rendezett zártkörű vigalmak a Fehérlóhoz címzett vendéglő nagyteremében. Ohajtva várják azt Terpsichore hívei és várokozásukat a végzetes „péntek” estéje mostanában gazdagon megjutalmazza, levén az említett helyiség ilyenkor a gyönyörök és élvezetek tanyája. Már volt alkalmunk szólani ezen estélyek első vidám óráiról, most azon hozzáadással emlékezünk meg, hogy a második táncvigalom már jobban sikerült és a tegnap végbement harmadik multság az eddigieket minden tekintetben tulszárnyalá.

A főiskolában tegnapelőtt az énekkar ünnepélyt tartott néh. Vajdai Nagy Lajos emlékére, ki 1000 ftot hagyományozott. A boldogultnak özvegye pedig még 500 ftal járult a kegyes adományhoz, s az ünnepélyen maga is megjelent. Eljénekkel üdvözölte az ifjuság a jöltevé özvegyet. Megható gyászdarabot, s több, kedves dallam, új éneket és dalt mutatott be az énekkar a közönségnek. A városi közönség kevés nő és férfi által volt képviselve; mit a rossz időn kívül az is okozott, hogy este 6 órakor vette az ünnepély kezdetét. A kegyeletes megemlékezés mindenestre növelni fogja a részvétet a jeles énekkari intézmény iránt, melynek előhaladására az ily kegyes adományok és alapítványok jelentékeny befolyást gyakorolnak: Jutalmat nyertek az alapítvány kamataiból az énekkar tagjai közül következők: Toth Miklós III. th., Pap Lajos III. th., Bösörényi Lajos III. th., Szabó Károly III. th., Kovács Zsigmond II. th.

Csokonai emlékére a főiskolai önképző társaság holnap, azaz vasárnap kegyeletes ünnepélyt rendez: tartatnak felolvasások, szavazatok, az énekkar pedig az ünnepelt költő dalaiból fog néhányat előadni. E társulat, Csokonaiabon megalapítását is tiszteli, s ezért minden évben megszokta ünnepelni a halálhálózati napja után következő vasárnapot.

Balázs Kálmán visszatért Nagyváradról. Az ottani lapok nagy elismeréssel szólnak felőle, s ugy látszik, hogy zenésztünk kedves vendég volt, s lelkes játékkal meghódította a váradiakat is.

A pazzi erdőn már annyira haladt a fa-

vágás, hogy a kün volt küldöttség által a levágott fa át is vették. Reméljük, hogy az eladás megkezdésének ideje, valamint a fa ölenkénti ára is mielőbb, idejében, tudtul fog adatni a közönségnek.

A cukorkgyár, vagy már cukorprgyártársulat répathordó ökörfogatai mellett szolgáló béreseknek lármás magaviselete ellen már e héten felszólaltunk; azonban felszólamlásunknak nem lön sikere; mert a kiabálás a piaczon és azon utcákon át, melyeken keresztül vonulnak, közmegebotránkozásra, folyvást tart; mire figyelmeztetjük a rendőrséget ujjolag. Az új gazdák figyelmét pedig arra is felhívjuk, hogy a béresek állatkinzási megrögzött szokását, saját érdekében is, jó lenne korlátozni.

Színházi szemle.

* Csütörtökön, nov. 18-án adatott: **Büvös vadász.** Opera 4 szakaszban, zenéjét szerző Weber Károly. E sokszor hallott dalnű meglehetősen telt házat csinált; s leszámítva a tüzjáték gixereit előadása kielégítőleg folyt le. Fektér és Miskovics Irma énekét a közönség tetszésnyilatkozata kísérte. Philipovics megállta helyét; Vincze kis szerepével hatást esznözött.

* Nov. 19-kén a kegyelet ünnepélyének volt szánva ez este, mint Vörösmarthy halálának évfordulati napján dísz világlítás mellett Az áldozatot adták elő. Temesvára Szabolcsot játszott, szép tanulmányt árulva el néhez szerepe körül. Szakál Róza és Kómvésné dícséretesen működtek. Bercsenyi mint Zaránd tüntette ki magát.

Országgyűlési értesítő.

— A felsőház nov. 18-án d. e. 11 órakor tartott ülésében a napirend előtt Czirák János gr. azon ohajnak adott kifejezést, bár siettetnének a szülő dézma megváltása iránt folyó tárgyalások, mert a halogatas folytán sok birtokos szenved, s ezek szomorú állapotán egyelőre legelőbb elöleggel kellene segíteni. A kormány részéről jelen levő pénzügyminiszter ez irányban határozott felvilágosítást nem adhatott, miután a dolog nem hozzá, hanem az igazság- és belügyminiszterekhez tartozik.

A napirend felvételén, az unjonozási törvényjavaslat a kiküldött bizottság véleményéhez képest általánosságban ugy mint részleteiben elfogadtattott.

Második tárgy volt a pénzügyminiszter határozati javaslata, mely szintén egyhangulag elfogadtattott. Szónokoltak: gr. Zichy Ferencz, gr. Apponyi Gy. gr, Széchen Antal, ki azt ohajtja, hogy a szakbizottság működésétől a politikai felfogás és érzelmek távol maradjanak, s végül b. Liptay Béla.

A határozat kimondása után gr. Apponyi kérdezi a pénzügyminisztert, hogy gyakorol-e a kormány befolyást a bécsi bank hitelezési iuzletére, mire a pénzügyminiszter természetesen azt felelte, hogy sem a magyar, sem a bécsi kormány ilyen befolyást nem gyakorolhatnak, mert a bécsi bank nem állambank, hanem magánintézet. A pénzügyminiszter ezután némelyeket ismételt a képviselőházban elmondottakból.

Szavaztak végül több bizottság kiegészítésére s fél órai szünet után az ülés jegyzőkönyve hitelesítettett.

Aztán leült a tükör elébe, s míg Anette hihetetlen gyorsasággal igyekezett urnője fejéket rendezni, kísértük meg röviden leírni, hogy minő kinézése volt e kis makranczos hölgynek.

Agda 18 éves volt, tiszta, tojásdad, szabályos arczval. Világos barna élénk szemeit hosszú sötét piilák árnyékolták. Orra finom egyenes metszésű, szája piczi ajkai pirosak, mint a vér, s fogai hófehérek. Bőre üde és átlátszó, mint a most fesező halvány róza szirmai. Gyönyörű arczának a vér minden másodperczen váltakozó hullámzása, minden perczen más szint adott. Haja gesztenyeszínű és selyem puha. Agda termete inkább kicsinek és karsúnak volt nevezhető, de ebből az összhangzat épen nem hiányzott. Vállai, melle, karja, hófehér nyaka, mintha vésővel lettek volna idomítva, s az egész bájos lény inkább volt sylphidhez, mint nőhöz hasonlítható.

„A tiz perc elmúlt,” kiáltá Agda, s szemeit, melyek merően az óra lassan előhaladó mutatójára voltak szegezve, hirtelen a tükörrel fordítá.

„S a kisasszony kész,” felelé Anette, ki épen a megmentett rúzsákat erősíté meg urnője fürtei között. Agda fürkésző tekintetét vetett a tükörbe, s néhány fürtön még igazított, s mondá.

„Most jól van, add csak ruhámat ide.” S néhány percz múlva készen állott ott bibor piros ruhájában, mely átlátszóan fojta körül a kis csinos bájos alakját.

„Nyiss ajtót, s világs anyámhoz,” parancsolá tovább, a nélkül, hogy előbbeni hevessege helyrehozására egyetlen barátságos szót intézett volna Anettehez.

Néhány nagyobb szobán haladtak keresztül, s egy kisebb terembe léptek, melyben a kereskedelmi tanácsosné már teljes diszöltözetben ült egy pamagon, s valami francia regényben lapozgatott. Piczike, sovány nő volt ez, hideg büszke vonásokkal. Nagy, kék szeméből az érzelmenek semmi nyomát nem lehetett ki olvasni, hajlott orra és vékony ajkai arczának valami bajhatatlan, kemény kifejezést kölcsönöztek. A mint a belépő Agdát meglátta, az arcz rideg kifejezése valami gyöngéd, mondhatni szenvedélyes vonás által lett enyhítve.

Liung asszony felállott, s egy a szoba közepén helyezett támlásszéken foglalt helyet, s mondá.

Fővárosi értesítő.

— A kormány pártban a kiüött válság részletei a Pesther Lloyd vasárnapi nyilatkozata után, mindinkába jönnek világosságra. A hamu alatt lappongot tűz már lángra kezd gyuladni. Mit titoktában sugva-bugva közöltek eddig a párt tagjai, most nyíltabban vitáznak felette; és, bár a válság fejlődését még nem határozhatni meg bizonyonyos irányban, annyi tagadhatlan, hogy a válság létezik. A Pester Lloydal a Pester Correspondenz polemisál e tárgyban; azonban e lap is beismeri, hogy a Deák pártban az elégedetlenség igen világosan kiütötte magát. A Lloyd csütörtöki számában is fentartja nyilatkozatát, és azt teszi hozzá, hogy a válság kimenetele nem fog magára sokáig vártni. Sikerülni fog-e a kormánynak az ellenzékkel új elemeket vonni magához, vagy nem; előre nem tudhatni; hanem annyi bizonyos, hogy jelenlegi álláspontján, mely a maradás és határozatlanság, többé nem maradhat. Ha új elemeket von a kormány magához, nyereség lesz ez is; mert eddigi szabadelvűtlen irányát, már az ellenzék egy részének csatlakozása által is, feladni lesz kénytelen. — A dolgok természetes fejlődése alig fogja megengedni, hogy egészen a baloldali-programm léphessen érvényre; csak átmeneti változások jöhetnek létre, hogy aztán, mint Gladstonnak az angol kormányba belépése által történt, az ellenzék politikájának előkészítéséig az ut, miről végre a mostani kormány aztán végkép le fog szoríthatatni. A dolgok természetes fejlődése leg-alább ily következményeket von kilátásba.

— A község- és megyerendezés ügyében összehívott értekezlet nov. 5-diki 3-ik ülésében az első kérdésre: „Mit értsünk helység alatt?” a következő előleges megállapodások jöttek létre és ugyan:

A helység mind az, a mi eddig is az volt, illetőleg egy bizonyos terület határai közt élő emberek összessége, mely a saját természetes hatáskörébe tartozó ugynevezett legszorosabb belügyeit önmaga autonom módon végzi el.

E helyen felemlítettett és elvileg megállapított, hogy a megye területén létező minden személynek és teleknek valamely helységhez kell tartoznia, az az például valamely pusztá vagy önmaga képez helységet, vagy más helységnek képezi részét. Az ily helység legszorosabban vet belügyéhez, illetőleg természetes cselekvényi köréhez tartozik; a) a helységi közbizonyos felsőbb felügyelet alatti kezelése és az azzal felsőbb jóváhagyás melletti rendelkezés; b) a helységi közrendészetnek első sorban — és pedig helységi erőikkel — leendő gyakorlata; c) azon utak, hidak és egyéb közlekedési eszközök készítése és annak fentartása, melyek kizárólag a helységi lakosok használatára szánvák; d) saját autonómiajából folyólag belügyei vezetésére közegeinek választása; e) saját autonómiajának körén belül és ügyvitelére nézve statutumok vagyis szabályok alkotása, a mennyiben ezek a törvény és a megye vagy községi statutummal ellenkezőben nincsenek; f) hatáskörén belül hozott határozatainak érvényesítési, illetőleg végrehajtási joga; g) évi költségvetésének készítése, azaz a mennyiben a helységi közbizonyból származó jövedelmek a helység ezen legszorosabb belügyeinek ellátására elégtelenek volnának, felsőbb jóváhagyás

„Járj körül párszor a szobában angyalom, hadd gyönyörködjem szépségedben.”

Agda engedelmeskedett, s körül járván a szobát, anyját bájos meghajlással üdvözölte.

„Ah szép Agdám, minő bájos vagy. Az egész környéken nincs oly szép leány mint te. Neked legalább is grófnővé kell lenned. Apropos, gyermekem, tudod-e, hogy az új kerületi orvos, aztán Rubens ezredes, ki gróf, Oc. vagyonait örökölte, s gróf U. jelenlesznek a bálban. Tehát három új lovag, s bizonyára neked három új rabszolgád, mert az egész városban nincsen leány, ki veled versenyezhetne; azt már csak mindenki elismeri, s nem vonja kétségbe.”

„Oh anyám, tudom én azt jól; de mi gyönyörűségem lehet mindebben, ha tudom is, hogy szép vagyok, a midőn ily kis városban lakunk. Mégis más lenne, ha Stocholmban, a fővárosban laktunk; de itt, — itt, én bizony alig tudok e kiállhatatlan emberek ellenében, csak szeretetre méltó is lenni!”

„Csak türelem szép gyermekem, majd annak is megjön ideje,” mondá az elfogult anya, s kesztyűi után nyult.

„Csak legyen türelmes, ez minden vigasz, mit mamám adhat. Mama csakugyan nem találékony, hogy atyámat erre rá nem tudja venni.”

„Ne bosszankodjál, kedves, édes kis Agdám, hanem induljunk,” felelé a gyenge anya kitérőleg.

A mint a kocsi a két hölgyvel tova robotott, Anette utánok bámulva mormogá. „Ne féljete, felvirad még bosszumnak napja, s ekkor drága kisasszony keservesen fizetendi meg azon sok sértegetést és bántalmazást, a melyben engem gyermekkorom óta részesített. Akkor a sor rajtam lesz, hogy öt sirni lássam, s jóállók róla, hogy a könnyek, miket hullatni fog, vékonyneek lesznek.”

S az addig visszatartott könnyek, pataként kezdtek omlani Anette szeméiből.

X* — városának nagytermében, hol a táncvigalmak szoktak tartatni, már minden együtt volt, mit a kis városka nő szépségben és csinos férfiakban felmutathatott, a mint Liung tanácsos és családja beléptek. Agda alig ült le, s már minden táncra el volt foglalva. A sok udvarló egy percz alatt rajongó hódolattal sürgött a gazdag és ünnepelt leány körül.

mellett pótdó kivétel. — Megjegyeztem, hogy azon korlátok minősége iránt, melyek a helységnek engedett, pótdó kivételi jognak tulcsapongásai ellen szükségeltetnek, megállapítás még létre nem jöhetett.

Attérve a második kérdéshez: „Hogy mi a helység területe?” Megállapítottuk: hogy ahoz minden határában fekvő, bár mily czimű föld és telek tartozik, kivéve a várakat és ő Felsőge lakhelyeit.

Több helységnek ezen legszorosabban vett belügyeinek ellátására való egyesülése, habár alig képzelhető helység, mely arra képesítve nem volna, megengedtetik ugyan, de mindig csak mindkét vagy több egyesülő helység szabad elhatározásának megóvása mellett és mindig csak szomszédos helységekre nézve.

Az V-ik kérdésre nézve helységi tagoknak tekintendők, kik mint honpolgárok a helység kötelekébe tényleg fel vannak véve; helységi lakosok azok, kik annak területén házzal vagy földdel bírnak, ipart vagy kereskedést űznek és rendszeren adóznak; idegenek azok, kik a két előbbi osztályba nem sorozhatók, s kiknek tartózkodási joga a tisztességes keresetől függ és addig tart, míg a helységi jótékonyaságra nem szoríulnak.

A letelepedés levén a honpolgárság alapja, ezen kérdésnek a helység és községi szervezettel egyidejűleg, vagy külön törvény által leendő eldöntése iránt elvi megállapítás még létre nem jöhetett.

Pest, nov. 19.

Servus Frater!

„Hát bántottalak én valamikor! miért gunyolódol!” volt a válasza erre a két ártatlan latin szóra. — Ezen haragos viszonzásnak pedig rövid története ez. Egy bizonyos proscriptio nyomán száz arany vala kifizetve egy bizonytalan fő-eszme kinövésére, a miből természetesen egész hajtóvadászat keletkezett, mert hiszen 100 tiszta fényes arany mai napon nem minden kézen forog, és lett lótas futás; száz meg száz ember tuberculosis lett és a sok százak közt megint igen természetes a száz és száz Szász Károly is volt, valamint Ede s mások szinte száz meg száz. A mikor aztán positivással egy sem ütötte meg a mértéket a sok száz között, a száz-ok egyikének mint relatív becsü deákistanak oda itéltetett a 100 arany, mert azon tul kellett tenni minden áron. Már most a deák „frater”, Györgynek kereszttelvetén, kisült, miszerint az egész felsülésnek más oka nem volt, mint hogy Szász Károly általad oculos demonstrálni kívántatok, hogy milyen szomorú játékok az, ahogy az ember akár kálomista lelkészből lett kormánytanácsos, akár pedig római katolikus zárdafraterből országlárra átváltott főpap, előbbi az országnak, vagy királyának fennen hirdettett saját elveit és ígéreteit megtagadja, megváltoztatja. És mivel ebből a száz aranyos, Szász Károlyos Frater Györgyből csakugyan szomorujáték lett, a mennyiben nem csak 100 aranyat, hanem a közönség teljes szomorúságára — illetőleg boszantására csizmadiat is fogott, megfeszíthető barátomnak, az én Györgyömnek haragos visszautasítása, midőn én őt úgy a mint máskor most is a „servus frater” üdvözléssel szólítottam meg.

A „magyar állambeliek” elővigyázatából történt ezen „Frater Györgynek” első bemutatása péntek este; tartván attól, hogy a biblia büntető codex gyanánt „verést verésért” átjönnek majd az óbudai zsidófiuk, és

„Ah, Rubens ezredes is itt,” mondá egy halvány hadnagy Agdához, s egy harmincz év körüli magas csinos férfira mutatott, kinek szép fekete szemében a férfiaság tüze csillogott, s ki egy idősebb nőt, s egy vakító szépségű leánykát vezetett be karján a terembe. „Fehát ez azon duszagzag ezredes, kiről oly sokat beszél a világ? De kik azon nők, kiket karján vezet?” kérdé Agda kíváncsian.

„Nem tudom,” felelé a hadnagy, s a körül állók, mind ugyan azt felelték.

E perczen lépett be Agda fivére Ljung Arthur. Körültekintett a bál közönség között, barátságosan üdvözlé hűgát, s midőn szemei az ezredesen, s az annak karján levő két nőt megakadtak, oda sietett, hogy azokat üdvözölje.

A fiatal leányka az idősebb nőhöz fordult, — s mondá:

„Unoka testvérem Ljung Arthur Röhl őrnagyé, Rubens ezredes.”

A mint a közönséges üdvözlések és udvariasságok kicseréltek, Arthur a fiatal leányhoz fordult és mondá: —

„Nem volt szándékom a bálba eljőnni, de midőn mint rendszeren hozzátok mentem, megtudtam, hogy itt leszsz, s megakartam tekinteni első fellépésedet a világszínpadán.”

„Ah, kedves Arthur, örvendek is és szomorkodom egyszerre. Gondold csak, mit tesz az nekem egy nyilvános tánczvizgalomban megjelenni, ki alig tudok egyebet tánczolni, mint a mire édes anyám tanított, és mégis, mily élvezetes itt lenni.”

„Ne félj Lavina brzonosan sikerülni fog, tudom ezt, mert anyádnál tánczoltam veled négyest? legalább, ha valamibe bele zavarodnál utba igazítlak.”

„Nem lehet jó Arthur, — arra már az ezredes kért fel.”

Arthur arca egészen elsötétedett, s suttogva kérdé:

„Honnan ismered az ezredest?”

Karina néminek szomszédaságában is van valami jószága, de meg a mint tudom keresztfia is. Tudod, hogy az ezredes gróf. Oe. roppant javait örökölte?”

(Folyt. köv.)

elpáholnak rajta annyit, a mennyit a szegény fiukon a miatt a simultan (nem simultan, a mint az magyar olvastanilag értelmezhető) oskola miatt elhedettek. Hanem péntek volt, az óbudai zsidófiuk sábeszüket meg szörnyü halállal mult ki — a fel nem támadhatóság.

Meghalt, hát meghalt! requiescat in pace! az aranyokat úgy sem látjuk többé; mint hű kormányférfi a bankok felségelésére bankjegyekre felváltva, ezen a nemzeti irodalomon kiirthatatlanul ejtett csorbán vulgo deficitjén bölcsen, államférfiasan megtakarított többlet vulgo felesleg, s így az irodalom bukásán, a napi rendszeren levő szomorujáték, a folytonos iparvállalatok bukását elháritani iparkodandik.

Egy olyan Riese Ádám, Marótfi fele professorember kiszámította: hány ipar és kereskedelmi vállalatot lehetne a bukástól megóvni, ha országos képviselőinknek azon egy absens harmada napidijai, szálláspenze a kereskedelem és ipar felségelésére fordították; közel egy millió forint volt e számantai összeállításnak eredménye.

Bukásokról lévén szó egy társaságban, midőn Kohen, Bölskey sat. nagy czégek bukásait elősorolták, egy fiatal ember közbe szól: hát Frater György?! „Ezt a czéget nem ismerem” felelt egy idősb tagja a kereskedelmi kamarának.

A bukásokról a halálig — csak egy ugrás, valóságos salto mortale, halálos ugrás! A jelen demokraticus eszméket méhében hordozó világban hozzászoktunk már minden lábbeli, vagy fővegékészítőt, vagy plane nejt nagyszámolni, úgy, hogy a Windischgrätz után már közmondássá vált: „a bárótól felfelé kezdődik az ember” már meghazudtolva lön. A czimekkel pazarul eljáró osztrák-magyar birodalomban tehát nem a bárón, hanem az excellentián kezdődnek az emberi gradus. Micsoda czim illetné a mi modern fölfogásunk szerint a közel elhunyt amerikai polgárt Peabodyt? Peabody — a jótékonyaságban határt nem ismerő, a humanitás oltárát milliókkal pazarul gazdagított ember — felebarát és szabad polgár ugyan nem volt excellentiás ember, hanem a szó valódi és legnemesebb értelmében ember par excellence! magyarul kegyelmes ember!

Schwartz Vilmos.

* Erkel Ferencznek a nemzeti színház karnagyának tizenhetedik éves leánya meghalt. Béke a korán kiszenvetett porairól!

* Áldor Imre két hétben megjelenendő füzeteket indit „Közértesség” czim alatt.

* Az „Arany trombita” szerkesztőjét a sajtóbíróóság elítélvén, helyét Borsodi Lajos fogja elfoglalni.

* Pesten az ákáczfautca 24-ik sz. házában minden ott lakó beteg lett. A levezető csatorna megromolván, tartalma a kutyvizbe átvivárgott s azt megfertőztette. Az ott lakók nagyobb része orvosi ápolás alatt van.

* A pénzügyministeriumnak egy elkülönített épületében van egy bizonyos hivatal, melynek főnöke a közönségnek a belépést tiltotta. Az illető hivatal ajtain mint a zárdákban szokás, kihallgató-ablakok alkalmazvák, s ha a közönségből valaki az illető hivatalnokok valamelyikével beszélni ohajt, akkor annak amaz ablakból kell a hivatalnok nevét bekijáratni, — hogy aztán az részen legyen. Hm! hm!

* A kir. udvar Gödöllőre e napokban költözik fel Budára. A kir. palota termecinek kifutéséhez már hozzákezdek.

* Pesten a minapában feltörték egy pár divatúrás boltot. Nyomára jött a hatóság, hogy e merényt egy gyermekekből álló zsványbanda követte el, melynek legügyesb tagja — nyolcz éves. No ez ugyan kinöheti magát!

* A koronázási halmot a lánchid-térről el fogják hordatni s áthelyezik a városligetbe. Elhordási költségét a városi gazdasági bizottság már nagyon régen 6380 frtra tette, melyre aztán licitációt hirdettek.

* Áldor Imrét érkező csapás érte, a halál elragadván tőle édes anyját. Béke hamvaira!

* A nemzeti múzeum régiségosztálya érdekes darabot fog közelebb nyerni, egy négy láb magas s két láb széles porphir követ, szép hierogliphokkal fedve. Gr. Waldstein János vette Egyiptomban a múzeum számára.

* Tanítók számára kik képezdei tanfolyamot nem végeztek, az ország több vidékén ideiglenes nevelésoktatástani tanfolyamot fognak nyitni. A közoktatásügyi minister rendelete szerint e tanfolyamok a szünidők alatt fognak tartatni, vagy pedig egyes szaktanárok vándorolva fogják bejárni a vidékeket s a közeli községekből összegyűlt tanítókknak ekkép fognak koronként előadásokat tartani.

* Kedélyes tánczvizgalmat ülték közelebről egyik külvárosi csapszékben. A szomszédok kiváló figyelmét a vége ragadta meg virradatkor, a midőn is legelőbb kidobálták a tánczosnókat, utánuk rendre-rendre potyant az utczára egy-egy tánczos, a benmaradt legerősebbet mint utolsózt aztán szolgálvaiv vettette ki a fogadós, s ezzel vége lett a mulatságnak.

— A királyné névünnepe fényesen ülte meg a főváros; a hajók és városház tornyai s sok épületen nemzeti lobogók diszelegtek. Rajner belügyminister Gödöllőre ment, ő felségének átadni a sok szerencsekívánatot.

— Xántus J. 12,000 rovarból álló gyűjteményt indított utnak museumunk részére Japánból.

* A Kisfaludy-társaság e havi ülésében Gyulai Pál fog egy persamü fordítást felol-

vasni Jónás János fiatal orientalistától, ki jelenleg Berlinben képzi magát. Ugyanekkor Rákosi Jenő is fog felolvasást tartani, egy töredéket szakaszván ki újabban írt drámájából.

* Kauzer István hazánkna, egyszerűsmind amerikai polgár, az Egyesült államok consulává nevezetvén ki Magyarországon, megkapta a legfelsőbb exequaturt.

Belföld.

* H. Böszörményben — mint tudósítónk írja — a főteczán ember nagyságu mélyre sülyedt le jó darab helyen a föld, de szerencsére a házakig nem terjedt a süppedés; és mig körül nem korlátozták, sok nevezetlenség történt. A lako ok beszélik, illetőleg gyanítják, hogy a tatárvilágban talán földalatti közlekedő vagy buvó-utak voltak ott, s most az üreg leszakadt; de bizonyosan okát nem tudják. Mindenesetre, jó volna ott kutatni.

* Az ország prima sa tizenégyezer frtot érő házat háromezer frtért engedte át a Szanyi közönségnek, de oly feltétel alatt, hogy ezen összeg, mint alapítványi tőke, az ottani kath. iskolák támogatására szolgáljon.

* Máramaros Szigeten Markos István a jövő évi január 1-től „Tisza” czimű lapot fog szerkeszteni és kiadni.

* Pest megye nov. 17-én tartott közgyűlésében az ismeretes bihari kérvény került szönyegre, mely felett teljes öt óráig vitakoztak. Utóljára is, a kormánypartii szónokok névszerinti szavazást kértek, melynek eredménye a következő: a bihari kérvény elfogadására szavazott 104, — ellene 22.

* Csucsánál f. hó 15-én reggel a hegyoldal nagy darabja lezuhant az országútra, s így a két — testvér haza közt teljesen megszakította a várád-kolozsvári utvonalon a közlekedést, a posta, valamint gyorskocsiknak is az átjöhété teljes lehetetlen. Így írja a „Magyar Polgár”; azonban e lap is hozzáad ugyanazon utvonalon jött át f. hó 17-én. E szakadás ugyan hasznót csinált a vasuti vállalkozóknak, mert munka és költsék nélkül roppant sok anyagot szállított le a töltesek készítéséhez. Irja a nevezett lap, hogy még eddig semmit nem tettek a közlekedés helyreállítása végett; mi pedig szeretnők tudni, micsoda felfedezetlen ösvényen jött hozzánk a „M. P.”

* A kolozs-monostori m. k. gazdasági tanintézet megnyitásának ünnepe f. hó 15-én d. e. 11 órakor egyszerűen, őszinte lelkesedéssel ment véghez. A városi tanácsház zsufolásig megtelt a tudomány férfival, a város és kormány képviselőivel, polgárokkal, tanulókkal s a sajtó képviselőivel. Kodolányi Antal, az intézet igazgatója remek és közhelyességgel találkozó beszédet mondott. A megnyitási ünnepélyt diszebed követte, melyen lelkes felköszöntések tartottak, köztök Csávási G. a kolozsvári sajtóra mondott dictiot. Örömmel csatlakozunk mi is azon közös óhaj-táshoz, hogy a megnyitott intézet a testvérhaza javára minél előbb, minél tovább, s minél több haszonnal virágozzék!

* A kormány azon rendeletet bocsátotta ki, hogy minden község köteles a határban lévő közorországutakat beültetni, a mely helyes intézkedés volt ez már az absolut kormánytól, épen oly megbocsáthatlan volt a fák elpusztítása azok részéről, kik csupa gyűlöletből inditvatva nem is sejték, hogy közigazdasátlag mily feleltes fontos évről évre nagyobb aszálylyal sújtott országunkra nézve a faültetés.

* Miskolczon nov. 3-án Vay Béla b. elnöke alatt a tervben levő miskolcz-aradi vasut ügyében ülés tartott, hol szóba hozatott, hogy a kifizűtt miskolcz-csabai vonal mellé, ennek kiegészítésül, egy t. keszi-újvárosi-debreczeni vonal eszméjét is combiatioba vétessék, és hogy e részben a bizottság szivesen veendene a debreczeni consortiummal való érintkezést, a további eszmecsere és megállapodás tekintetéből.

* Kolozsvárt mult vasárnap egy általános munkás-egylet alakítása tárgyában az iparos osztály számos tagja összejövetelt tartott. Az összejűlték egyhangulag szükségesnek nyilváníták egy általános munkás-egyletnek az önségély és önképzés czéljából létesítését, s így, miután id. elnök is választatott, teljes kilátás van rá, hogy Kolozsvárt nem sokára meg fog alakulni a munkás-egylet, melynek létrejöttét, mi más helyen is lelkünköl ohajtjuk.

* Szegeden a szántás-vetéssel rendkívül elkészett a gazdák egyrésze, s aggódva tekintenek az időjárás elé. Makó körül még a kukoricza száraz talpon vannak, sőt némely földeken alig szedték le a kukoriczát is. 10—14 napi jó idő kell, hogy a vetetlen földek nagy része bevettessék.

* Temesvárt mult vasárnap „angol klub” alakult, melynek czéja, mint neve is mutatja, a tagokat az angolnyelvben és irodalomban tájékoztatni. Valóban ez követéseméltó példa!

* A fogarasi (Erdély) ref. lelkész kertjében f. hó 11 kén Márton napján, tökéletesen érett, zamatos boglyokkal dusan megakott málna bokrokat lehetett látni. Ma már arasznyi nagy a hó, s folyvást sűrű pelyhekben havaz. Különben a rossz idő Erdélyben országos volt, és hosszabb idő óta tartott, s a viz-ár, különösen a Körös mentében sok hidat elvitt.

** A véglesi várban, mely Zólyom-megyében igen kős helyen fekszik, s Mátyás királynak kedvenc mulatóhelye volt. — roppant szerencsétlenség történt; ugyanis, a várban lévő pályafutó helyiség kigyulladt, a kazánok szét pattantak, minden munkás odaveszett, s az erős kőház egésze földig romlott.

A dalmát esataterőről.

Cattaro, nov. 17. Az Urschitz hadoszlop igen fáradtságos ut után jelentékeny ellenállás mellett minden veszteség nélkül Zvecawa és Unime közé megérkezett.

Fischei hadosztálya megszállta Ledenicet, kövök által 2 embere sebesült meg. Ma reggel azon tájék felől ágyudörgés hallatszott.

A Kaiffel hadoszlop Ubalachól vonult Ledenice felé. A főhadiszállás Simic oszloppal Cerkvic-ig nyomult előre komoly ellenállás nélkül. A felkelők oldaltámadások által mindenütt leszorították a magaslatokról. Urschitz őrnagy a 3 lövészászlóaljával a felkelők ellen harcol, hogy a hóhári előnyomulást a szorulat nyílás elnyerése által előkészítse. Schönfeld ezredes tegnap Kosmac erőd felé nyomult előre, honnan erős ágyumóraj hallható.

Közlőd.

— Párisban a választási igazgatások véget értek, mivel választó gyűléseknek az utóbbi 5 nap alatti összehívása törvény szerint tiltva van. A választókerületekben bármily zaj uralkodott is a túlzó-radikálok megválasztása tárgyában, mégis nagy bizonytalanság uralkodik a várt eredmény iránt. Az utóbbi napok zajos nyilatkozataiból semmiképp sem lehetett kikutatni, hogy mikép ütnek ki a választások. — Az újonnan kinevezett porosz követ b. Werthernek a császár általi szívélyes fogadtatása, kiválta hivatalos körökben, a két államnak egymás iránti barátságának megerősítésére magyarázták; csak az a baj, hogy mindkét fél tetőtől talpig fegyverben állva véli egymás barátságát megtarthatni.

Spanyolországban a kis koru Thomás herceg királyválasztása ellenében mind újabb akadályok látszanak gördülni. Nemesek az unionisták, hanem általában az össze spanyol nép idegenkedik kis-

koru király választásáról. Az unionisták e hó 20-ra nagy pártgyűlést hirdettek, melyen nemesek a jelenlegi cortesben ülő, hanem az azon kívüli tagok is részt vegyének, kik az általában fontos hivatalokban vannak. S kik a népre nagyobb befolyást gyakorolnak, hogy ezek ele tővén a trón betöltése körül eljárásuk tervet, általok is helyben hagyassák. Ezengyűlésnek annál nagyobb fontosságot tulajdonítanak, mivel az unionisták pártja nem annyira száma, mint tagjai jelentősége által tűnik ki. Azok, kik nem akarnak kiskorú királyt, vagy a kik éppen nem akarnak királyt választani — kiknek száma pedig naponként növekedben van — februárig elakarják használni a választást, hogy így időt nyerve, az üres képviselői szék betöltésénél akaratukat érvényesíthessék. — Azalatt Montpensier herceg pártja petíciókkal járul a corteshez, hogy a királynak egyedül választható hercegre szavazzon a cortes. A republicanus párt s ennek közlönye a „Discussion“ azt állítja, hogy Montpensier herceg több millió reált bocsátott ügynekei rendelkezése alá, kik az unionistákra támaszkodnak, azt híven, hogy ezek fegyverrel is keresztül viszik Montpensier királyválasztását.

— A török udvar és az egyiptomi alkirály közti feszültség — az utóbbi hírek dacára — nem hogy vesztett volna erejétől, sőt még mind nagyobbak mutatkozik. A hajó, melyen az alkirály követe a hódolti nyilatkozatot vitte a szultánnak, nem ment be a Dardanelákba, hanem semleges területen kötött ki, félvén, hogy a poita a követ kedvezőtlen fogadtatása esetére, a hajót is letartóztatja; mely bizalmatlanság a feszültséget még nevelte. S a szultán ultimatumot küldött az alkirálynak, hogy vagy minden feltartást nélkül teljesítse a kívánt feltételeket, vagy a vonogatás által az akirályságból letettnek tekintheti magát.

— O l a s z o r s z á g b a n november 18-án nyitott meg a parlament; a trónbeszédet az igazságügyminiszter olvasta fel, melyben hangsúlyozva van a nép vonzalma a király betegsége és a nápolyi herceg születése alkalmából. Más államokhoz viszonyok jók; az olasz püspököknek Rómába menetele nem ellenezte; a pénzügyekben s más fontosabb kérdésekben törvényjavaslatoik tétetnek felállításra.

— K a i r o, nov. 17. Az osztrák császár látogatása emlékére a portsaldi nagy rakpart és Ismaila főtánczaja a császár nevét nyerte.

— I s m a i l a, nov. 18. Lesseps a kereskedelmi kamari tagok congressusának és a suez csatorna igazgatónak tiszteletére banquetet adott. Lesseps beszédében kiemelte, hogy a csatorna elkészült ugyan, de az egyiptomi igazságszolgáltatásnak reformálását szükségesnek találja. Az egyiptomi kormány egyetértve a hatalmokkal akarja is e reformot, de sajnálatra a francia kormány ennek erősen ellenszegül. A Suez csatorna igazgatónácsa az igazságügy reformja érdekében kérvényt intézett a francia kormányhoz. A Lloyd elnöke kinyilatkoztatta, hogy a kérvényt támogatni fogja.

Legújabb.

— F l o r e n c z, nov. 19. Lanza, az ellenzék jelöltje választatott elnökké 169 szóval Mari ellen, ki 129 szavazatot kapott.

— P á r i s, nov. 19. A „Gaulois“ és a „Figaro“ a cabinetben közelebből történeendő változásokról tesznek említést. Az „Agence Havas“ pedig megjáfolja ezen híreket. A császár valószínűleg ma este Párisba jövend. Hir szerint decz mberben Napoleon császár találkozni fogna az orosz czárral Nizzában.

— Z á g r á b nov. 19. A bank a Winkler által tett könyvhamisítások miatt 40,000 forint kárt szenvedett.

Közgazdaszat.

(F.) Debrecz, nov. 20. Piaczunkra — a legroszabb utak dacára — sok tengeri szállítottak mind a helybeliek mind a közelebről való vidékiek, ami miatt az eddig jelzett árak 40—50 krral lejjebb szálltak, köbönként 4 ft. 50—60 kron kelt. Kenyeret szinte sokat hoztak, mindamellett a legtöbbet a helybeliek állították elő, mérsékelt árakon kelt.

Szalona árak: 1 mázsa ó szalonna 32—35 frt. vj sós 30—31 frt. sótalan 27—29 frt, fontszámra sós 36 kr. sótalan 32 kr. 1 itcze 44 kr.

Időjárásunk, tegnap egész nap egészszégtelen, komor, ködös, hasonlólag ma egész nap borongós ködösséssel.

Bécsi tőzsde, nov. 20. Cs. arany 5—91, ezüst 122—96.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: **OláhKároly.**

H I R D E T É S E K.

Előzetési felhívás

5-kros népkönyvtára.

A legérdekesebb regény tartalommal havonta háromszor fog megjelenni fizetés nélkül, és pedig 1-, 10- és 20-kán. Az első füzet **1. évi decz. 1-én** jelenik meg. A „Népkönyvtár“ **Pernett F.** teljes regényével.

„A Bűnös Ezenegés“

veendő kezdetűt, melyből minden füzet egy szép képpel lesz díszesítve.

F. könyvtár egy-egy füzeté csak

5 krajczár.

Előgyűlési felhívások: Helyben Buda-Poston megvalósul 40 kr. Válatkra postai küldéssel 60 kr.

Kapitány minden könyvkiosztóknál és hirdap eladónál, kik ismét mint második eladók 20% kedvezményben és ingyenes postai küldésben részesülnek.

Takarékosság és egyszerűség szempontjából keressék a megrendeléseket nem levelel, hanem postai utalással a népkönyvtár megnevezéssel.

**Pesten, szibáros- és gránátosteca sarkán 9. sz., be-
ment az irodába a szibárosceza felől,**
hova egyuttal a pénztek és megrendelések küldendők.
A fenti regény német nyelven is fog kiadani, ez utóbbinak ezime:

„5 kr. Volksbibliothek“

leendő, — és mindig 5 nappal előbb jelenik meg, u. m. minden hó 5., 15- és 25-én. — A „Volksbibliothek“ első füzeté e hó 25-én fog megjelenni, — és pedig éppen oly feltételek mellett, mint a megvár kiadás. Emellegva keretik a megrendeléseket határozottan megjelteni, hogy az előfizetés a népkönyvtár magyar vagy német kiadására szól.

A nyomtatás menységének meghatározhatása végett kerjük a megrendeléseket mielőbb beküldeni az

„5 kros népkönyvtár“ kiadóhivatalába

Pest, szibáros- és gránátosteca sarkán 9. sz., be-
ment az irodába szibárosceza felől.
173. 1—5

Árverési hirdetmény.

Fölperes debreczeni ref. kollégium részére Tornyai Ferencz és neje Bauer Annától 7500 ft. tőke s járulékaik erejéig lefoglalt és 27464 altra becsült piaczetezi 1898. sz. ház, mely jelenleg kavéház, vendéglő és bolt-helyiségül szolgál, s melynek külső földé 9 hold 600 □ ölt. tészen, mely ingatlanosság a kitűzött első árverési határidőben, u. m. f. hó 9-én el nem kelt, f. évi d. e. z. 9-én, mint az árverésre kitűzött második határmápon d. u. 2 órkor a városbírázánál a telekhrivat helyiségben tartandó bírói árverésen — szükség esetére becsáron alul is el fog adni.

Árverelők 10% lánapénzt kötelesek letenni, — a vételár 5 részletben: 3, 8 és 12 hó alatt fizetendő.
A többi feltételek a telekhrivatnál megtekinthetők.
Kelt Debreczenben, a városi törvényeszek telekhrivati tanácsának 174. 2—3. f. évi nov. 12-én tartott üléséből.

Kiadó lak.

A piaczon 3 szoba, konyha és kamara kiadó.

Nemkülönben egy vagy két jó háztól való ifju teljes ellátásra elfogadjatik.

Értekezhetni e lapok kiadóhivatalában. 177. 4—5

A debreczeni

czukorgyár részvény-társulat

alaktó közgyűlés.

A debreczeni czukorgyár-társulat t. cz. részvényesei f. évi deczember 6-kán d. u. 4 órkor Debreczenben a kereskedelmi testület helyiségén tartandó

alaktó közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozásra kitűzött tárgyak:

1. A társulat alapszabályainak végleges megállapítása
2. A társulat tisztviselőinek megválasztása.
3. A vételi szerződés megkötése és a gyári üzlet átvételé iránti intézkedés.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni kívánnak, felhívotnak, hogy az általuk ez ideig teljesített be-
fizetésekéről szóló **nyugtatványaik**at az alapszabályi tervet 22. §. értelmében Debreczenben az ipar és kereskedelmi banknál, Brümében pedig a cs. kir. morvaországi ipar és kereskedelmi banknál f. hó 29-ik napjáig tegyék le, az erről nyercendő **leteti elismervény** a közgyűlésen megjelensük alkalmával igazolásukra fogván szolgáltatni.

Debreczen, 1869. nov. 15. 171. 2—3

Az ideiglenes választmány.

Eladó kasszáló.

A **paczi erdő elején** a kis diószegi utfélen jó fekete földű s gazdasági épületekkel ellátott

12 boglyás kasszáló eladó.

Értekezhetni **Teleki-utczán 2174. sz. a. 165. 3-3.**